

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на земеделието и храните
Дирекция „Развитие на селските райони“

17.3.2025 г.

X 93-1393/17.03.2025

Signed by: Olya Kirilova Todorova

УТВЪРЖДАВАМ:

17.3.2025 г.

X

Д-Р ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА
ЗАМЕСТНИК - МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТ...
Signed by: Lozana Ilieva Vasileva

РАЗЯСНЕНИЯ

по Насоки за кандидатстване по процедура № BG06AFSP001-1.001 „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г.

VIII. Въпроси от karadgonova@abv.bg, получени в раздел „Разяснения по процедурата“ в ИСУН на 11.03.2025 г.

Въпрос: Съгласно т.10 „Процент на съфинансиране“ от Условието за кандидатстване, интензитетът на помощта се определя в мерките от стратегията за ВОМР съгласно чл. 73, т. 4 на Регламент (ЕС) 2021/2115, както следва:

На 100 на сто от допустимите разходи по проект за инвестиции съгласно чл. 73, пар. 4, т. в) на Регламент 2021/2115 на европейския парламент и на съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013.

Същевременно в Регламент 2021/2115, за инвестиции по чл. 73, пар. 4, т. в) на Регламента е определено подпомагане до 100%.

Въпрос: Допустимо ли е по мерки в стратегията за ВОМР, включващи инвестиции по чл. 73, пар. 4, т. в) на Регламент 2021/2115 да се определи подпомагане (интензитет на финансовата помощ) в размер до 100% от допустимите разходи..

Отговор: Не, не е допустимо. В мерките от стратегията за ВОМР, МИГ следва да предвидят интензитет от 100% за инвестиции съгласно чл. 73, пар. 4, т. в) от Регламент 2021/2115, тъй като това са непроизводствени инвестиции и дейности и проектното предложение, за което се отнасят, няма да генерира приходи, или ако генерира, същите следва да се разходват само за нестопанските цели на кандидата, свързани изцяло с целите на проекта (изискване на т. 13.2.2., последно изречение от Условието за кандидатстване).

VII. Въпроси от project.arkont@gmail.com, получени в раздел „Разяснения по процедурата“ в ИСУН на 11.03.2025 г.

Въпрос:

1. В УК раздел 13.2. Условия за допустимост на мерките е посочено какво следва да съдържат мерките в СВОМР. Следва ли освен посочените задължителни елементи да бъдат разписани подробно също и недопустими разходи и недопустими дейности, така както са посочени в Условието за кандидатстване?

Отговор: Не е задължително недопустимите дейности и разходи да бъдат разписани във всяка мярка от СВОМР, освен когато има специфични такива за конкретната мярка. Посочените в раздел 14.2 от Условието за кандидатстване недопустими разходи могат да бъдат представени общо за всички мерки в раздел 5. „Описание на мерките“ от стратегията на МИГ, като бъдат разписани или направена препратка към Условието за кандидатстване. Същевременно, описаните в раздел 13.4 и 14.2 от Условието за кандидатстване недопустими дейности и разходи следва да се имат предвид при разработване на мерките от стратегията и определяне на допустимите дейности и разходи по всяка мярка. В допълнение, недопустимите дейности и разходи следва да бъдат разписани от МИГ в следствие при разработването на техните насоки за кандидатстване с проектни предложения по мерките от стратегията.

2. В раздел 18 от УК „Минимален и максимален срок за изпълнение на проектите“ е посочено, че СВОМР се разработва за период до 31.12.2027 г. В същото време от приложение 3 е видно, че средствата за управление се планират до 30.09.2029 г. С оглед на това моля да дадете разяснения в раздел „4.3.Планирани дейности за постигане на целите и приоритетите на стратегията“ от образеца на СВОМР за какъв период следва да бъдат разписани планираните дейности до 31.12.2027 г. или 30.09.2029 г.? МИГ ще могат ли да провеждат приеми на проекти и след 31.12.2027 г.?

Отговор: Записаният срок 31.12.2027 г. е индикативен и отговаря на програмния период 2023 – 2027 г. Процедури за прием на проекти ще бъде възможно да бъдат провеждани и след този срок, като се има предвид условието, че плащанията са допустими до 31.12.2029 г. Крайният срок за изпълнение на дейностите по управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране е 30.09.2029 г. Местните инициативни групи имат специфични задачи по прилагането на стратегиите за ВОМР, които освен

процеса по договаряне на проекти са свързани и с подпомагане на бенефициентите, сключили административни договори, осъществяването на мониторинг на проектите и докладване на УО на СПРЗСР и другите компетентни органи по прилагане на подхода ВОМР.

VI. Въпроси от stoqnka_78@abv.bg, получени в раздел „Разяснения по процедурата“ в ИСУН на 10.03.2025 г.

1. Въпрос: Съгласно раздел 27 „Допълнителна информация“ т. 27.3, подточка 23 от УК за опит по подхода ЛИДЕР/ВОМР е дадено определението „Опит в изпълнението на подхода ЛИДЕР/ВОМР“ - опит в изпълнение на дейности като координатор по проект за подготвителна помощ или за сътрудничество по подхода ЛИДЕР/ВОМР, като служител на МИГ и/или като член на колективния управителен орган на МИГ, изпълнявала проект по ПРСР/СПРЗСР, както и лице от УО на програмите, финансиращи подхода или ДФЗ, в чиято длъжностна характеристика е включено прилагането на подхода ЛИДЕР/ВОМР, а съгласно Критериите за ТФО, Приложение № 5 към УК в Раздел II „Капацитет на МИГ за изпълнение на стратегията“, т. 6, подточка 6.2. Специфичен опит по ЛИДЕР/ВОМР, подточки 6.2.1, 6.2.2, 6.2.3 „Наличие на опит като изпълнителен директор на МИГ, изпълнявала стратегия по подхода ЛИДЕР/ВОМР, или като лице, взимало участие в прилагането на подхода ВОМР в УО, участващи в прилагането на подхода, или Разплащателна агенция на ЕЗФРСР ...“, така разписаното в УК за опит по ЛИДЕР/ВОМР на изпълнителния директор, поражда въпросите:

Първи въпрос:

Зачита ли се за опит по подхода ЛИДЕР/ВОМР ако МИГ назначи на позиция изпълнителен директор лице, което до сега е заемало позиция експерт в МИГ или е било член на Управителния съвет?

Отговор: Опитът по ЛИДЕР/ВОМР, за който ще се присъждат точки за позицията „изпълнителен директор“ е описан в т. 6.2 „Специфичен опит по ЛИДЕР/ВОМР“ на Приложение №5 „Критерии ТФО“ към Условията за кандидатстване.

Втори въпрос:

Присъждат ли се точки за назначаване на позиция изпълнителен директор на цитираните в първия въпрос лица (бивш експерт на МИГ или член на УС на МИГ) на етап ТФО.

Отговор: Опитът по ЛИДЕР/ВОМР, за който ще се присъждат точки за позицията „изпълнителен директор“ е описан в т. 6.2 „Специфичен опит по ЛИДЕР/ВОМР“ на Приложение №5 „Критерии ТФО“ към Условията за кандидатстване.

2. Въпрос: За да се спази изискването в условието за допустимост на кандидатите и определението за „Балансирано участие на жени и мъже“ в Раздел 27, точка 27.3, подточка 2, когато в КВО на МИГ участва Юридическо лице и то се представлява от лице по пълномощие (пример: представляващия по закон е жена, представляващия по пълномощие е мъж), на кого ще се отчете пола по време на

оценка на етап АСД - на представляващия по закон или на представляващия по пълномощие?

Отговор: Оценката за балансирано участие на членовете на Колективния върховен орган по полов и възрастов признак ще се извършва само на лицата, които пряко участват във вземането на решения – т.е. в цитирания от Вас случай – на представляващия по пълномощие.

V. Въпроси от migpetrich@abv.bg, получени в раздел „Разяснения по процедурата“ в ИСУН на 10.03.2025 г.

Въпрос: Моля за разяснение относно **непререгистрираните Сдружения с нестопанска цел, които са членове на Общото събрание на МИГ. Посоченото обстоятелство приема ли се за отрицателна предпоставка за кандидатстване на съответния МИГ по процедура №BG06AFSP001-1.001, като имате предвид становище №01-00-28/23/19.05.2023г. на Министерството на правосъдието.**

Отговор: Съгласно разпоредбата на § 25, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗЮЛНЦ (ДВ, бр. 74/20.09.2016 г.), юридическите лица с нестопанска цел, вписани в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел при окръжните съдилища, са длъжни да подадат заявление за пререгистрация по този закон в срок до 31.12.2022 г. При тълкуването на тази разпоредба във връзка с останалите алинеи на § 25 от ПЗР на ЗИД на ЗЮЛНЦ съдът намира, че установеният срок за пререгистрация на сдруженията и фондациите е инструктивен.

Законът не предвижда, /за разлика от пререгистрацията на търговците с тогавашния Закон за търговския регистър/, че непререгистрираните сдружения и фондация се прекратяват и се провежда ликвидация. Следователно, изтичането на срока за пререгистрация не влияе на тяхната правосубектност и правоспособност, нито ограничава дейността им. Сдруженията продължават съществуването си и дейността си, само че вписани в съответния регистър към Окръжния съд по регистрацията им.

Доколкото по отношение на непререгистрираните в законния срок ЮЛНЦ не е установена като последица прекратяване на същите, то единствената неблагоприятна последица от неизпълнение на вмененото им от закона задължение е тази по чл. 40, ал. 1 и, ал. 3 ЗТРРЮЛНЦ - задълженото лице носи административнонаказателна отговорност за липсата на заявена пререгистрация. По тази причина дори и след изтичане на срока по § 25, ал. 1, ЮЛНЦ могат да изпълнят просроченото си задължение и да се пререгистрат, което е в обществен интерес с оглед публичността на вписванията на обстоятелствата, отнасящи се до техния статут.

По отношение кандидатстването на МИГ считаме, че ЮЛНЦ, членове на върховния орган на МИГ, следва да са пререгистрирани в съответствие със закона, като тяхната правосубектност ще бъде проверявано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел от оценителите или ще бъде изисквано удостоверение за актуално състояние. В интерес на МИГ е да предложи членове, които са пререгистрирани и продължават да осъществяват своята дейност активно, както с оглед взимането на решения в колективния върховен орган, така и във всички други дейности, съгласно закона и устава на МИГ.

IV. Въпроси от migpetrich@abv.bg, получени в раздел „Разяснения по процедурата“ в ИСУН на 10.03.2025 г.

Въпрос: Моля, във връзка с Критериите за подбор на стратегиите за ВОМР (Приложение № 5) към Условието за кандидатстване да уточните относно специфичния опит по ЛИДЕР/ВОМР за длъжността „Изпълнителен директор“ /т.6.2/, приема ли се опит в изпълнение на дейности като координатор по проект за подготвителна помощ, доколкото в определението на изискването „Опит в изпълнение на подхода ЛИДЕР/ВОМР/ по т. 23 от Условието за кандидатстване е включен опита на координатора по подготвителна помощ, но в изискването по т. 6.2.1, т. 6.2.2 и т. 6.2.3 от Приложение № 5 опита по изпълнение на стратегия по подхода ЛИДЕР/ВОМР е записан, като изпълним в качеството на „Изпълнителен директор“.

Отговор: Опитът по ЛИДЕР/ВОМР, за който ще се присъждат точки за позицията „изпълнителен директор“ е описан в т. 6.2 „Специфичен опит по ЛИДЕР/ВОМР“ на Приложение №5 „Критерии ТФО“ към Условието за кандидатстване.

III. Въпроси от stanka_zaprianova@abv.bg, получени в раздел „Разяснения по процедурата“ в ИСУН на 07.03.2025 г.

Въпрос: 1. Съгласно раздел 13 „Допустимост на стратегиите, мерките и дейностите“, т. 13.3.9. „Местните инициативни групи могат да включат в стратегиите си дейности, насочени към създаване на „интелигентни селища“ („Smart-villages“) на тяхната територия, които следва да съответстват на Регламент (ЕС) № 2021/2115. Дейностите се приемат за насочени към създаване на „интелигентни селища“, когато са:

- свързани с подкрепа на иновативни решения за създаване на устойчиви модели – интелигентни еко селища, социални селища, IT селища и др., ландшафтно планиране и реконструкция на стари сгради – използването на стари сгради или налични парцели в полза на местната общност;
- свързани с дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаност с цел устойчиво развитие на съответния район;
- свързани с подобряването на условията за живот, които биха довели до задържане на населението и привличане на нови жители;
- свързани с изготвянето на стратегии за създаване на интелигентни селища;
- свързани с развитие на бизнес модели, които привличат работници и жители (временно или постоянно пребиваващи на територията) – създаването на икономическа зона, IT академия, нови селскостопански методи и технологии, устойчива селска мобилност, споделени пространства.“

В случай, че МИГ планира изготвяне на стратегия за създаване на интелигентни селища посредством финансиране от Мярка „Дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегия за ВОМР и нейното популяризиране“, то в този случай, правилно ли е разбирането, че разходите за изготвяне на стратегията попадат в обхвата на т. 14.1.2.2.1. „Разходи за проучвания и анализи на съответната територия (териториални, икономически, социални и други анализи и проучвания).

Отговор: Дейността не може да се финансира от мярка „Управление, мониторинг и оценка на стратегия за ВОМР и нейното популяризиране“. Допустимите разходи по тази мярка са изброени в т. 14.1.2.1. и т. 14.1.2.2. от Условието за кандидатстване и са насочени към управлението на одобрените МИГ и популяризиране на техните стратегии. Местната инициативна група може да предвиди в стратегията си за ВОМР финансиране на интелигентни селища по една или няколко мерки, включително мярка „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“. В такъв случай дейността за изготвянето на стратегия за създаване на интелигентни селища ще може да бъде финансирана от бюджета на съответната мярка от стратегията за ВОМР на МИГ, в която е включена като допустима.

2. Въпрос: Може ли МИГ да подкрепи чрез СВОМР земеделски стопани, независимо от размера на СПО на стопанството.

Отговор: В Условието за кандидатстване няма поставено изискване за размера на земеделските стопанства, които да притежават земеделските стопани, за да бъдат подпомагани чрез стратегиите за ВОМР. Определянето на размера на стопанствата е задача на МИГ и следва да произтича от извършените проучвания и анализи на територията и да бъде съобразено с нуждите за финансиране на земеделския сектор на територията. Местната група следва да разработи стратегията си така, че включените в нея мерки да са допустими съгласно чл. 73 и чл. 77 от Регламент (ЕС) № 2021/2115 и Регламент (ЕС) 2021/1060.

3. Въпрос: При разписване на мерките в СВОМР, може ли МИГ да предвиди възможност при обявяване на прием допълнително да се въведат % ограничения на разходите, например при разписване на допустимите разходи по дадена мярка да се посочат разходи за придобиване на компютърен софтуер, а в последствие при обявяване на прием по процедура да се въведе ограничение разходите за компютърен софтуер да не надхвърлят 20% от стойността на останалите преки разходи по проекта (без общите разходи)?

Отговор: В Условието за кандидатстване няма поставено изискване за липса на допълнителни ограничения при обявяване на прием на проекти към стратегиите за ВОМР, но предвид факта, че стратегиите са одобрени от Общото събрание на МИГ след поредица от публични обсъждания с местната общност, а насоките за кандидатстване се одобряват само от Управителния съвет на МИГ, въвеждането на ограничения, подобни на посочените в поставения въпрос, ще се счита за недопустимо.

4. Въпрос: Допустимо ли е при разписване на мерките в СВОМР, при определяне на допустимите кандидати да се посочи само 1 допустим кандидат по дадена мярка?

Отговор: В Условието за кандидатстване няма поставено изискване за минимален брой видове кандидати, които да бъдат подпомагани по мерките от стратегиите за ВОМР. Определянето на допустимите кандидати следва да се извършва на база социално-икономическите характеристики на територията, нуждите от подпомагане, целта на стратегията за ВОМР, готовността на потенциалните бенефициенти да кандидатстват с проекти за финансиране и др. МИГ следва да има предвид, че целта на подкрепата по

подхода ВОМР е да се постигне максимално широк достъп на заинтересованите страни от територията до финансовия ресурс на стратегиите за ВОМР и да се постигне възможно най-голяма ефективност на подпомагането. МИГ следва да разработи стратегията си така, че включените в нея мерки да произтичат от изготвените подробни проучвания и анализи на територията и да са допустими съгласно чл. 73 и чл. 77 от Регламент (ЕС) № 2021/2115 и Регламент (ЕС) 2021/1060.

5. Въпрос: В раздел 24 от Условието за кандидатстване в т. 25 е посочен „документ, доказващ наличие на финансов ресурс за изпълнение на стратегията (ако е приложимо)“. Решение на общински съвет за осигуряване на заем на МИГ за изпълнение на СВОМР, в което е посочено, че заемът ще се отпусне в случай на одобрение на СВОМР, ще се приеме ли като документ, доказващ наличие на финансов ресурс?

Отговор: Решение на общински съвет за осигуряване на заем на МИГ за изпълнение на СВОМР, в което е посочено, че заемът ще се отпусне в случай на одобрение на СВОМР, не доказва наличие на финансов ресурс на МИГ при подаване на формуляра за кандидатстване и в тази връзка няма бъде взет предвид при оценката по посочения критерий.

В допълнение следва да имате предвид, че след одобрение на стратегията за ВОМР, МИГ може да получи авансово плащане за средствата по мярка „Управление, мониторинг и оценка на стратегия за ВОМР и нейното популяризиране“, като при заявяване на авансово плащане МИГ трябва да представи безусловна и неотменима банкова гаранция или запис на заповед, издаден от публичноправен орган в полза на ДФЗ. Съгласно Раздел II, т. 21 от Условието за изпълнение, сумата на авансово плащане ще се намали с размера на осигурения от МИГ финансов ресурс за управление на стратегията за ВОМР, оценен в процедурата по одобрение на стратегията.

II. Въпроси от socnormi@aby.bg, получени в раздел „Разяснения по процедурата“ в ИСУН на 04.03.2025 г. Одобрен с доклад на Ръководителя на УО на СПРЗСР № 93-1259/10.03.2025 г.

Въпрос: 1. Необходими ли са нови решения на органите на юридическите лица, членове на колективния върховен орган, вкл. общини, за членство в МИГ, ако такива са взети при учредяване на МИГ през 2016г.?

Отговор: Не е необходимо вземането на нови решения на органите на юридическите лица, членове на колективния върховен орган, вкл. общини, за членство в МИГ. Същите следва да се приложат към формуляра за кандидатстване. Когато след учредяване на МИГ са настъпили промени, както по отношение на членовете на колективния върховен орган (наименование, представители по закон и/или пълномощие и т.н.), така и по отношение на самата местна група (наименование, териториален обхват и т.н.), то към формуляра за кандидатстване следва да се приложат и съответните нови решения на органите на юридическите лица, членове на колективния върховен орган.

Въпрос: 2. Допустимо ли е член на екипа на МИГ – Експерт или Изпълнителен директор, да бъдат членове на Управителния съвет на МИГ, която е на територията на друга община?

Отговор: Не е допустимо член на екипа на МИГ да бъде член на Управителния съвет на която и да е МИГ. Опитът от прилагането на подхода ВОМР до момента е доказал, че работата на членовете на екипа по трудовото им правоотношение в МИГ е недостатъчно ефективна, когато същите изпълняват задачи по извън трудови правоотношения в други МИГ, вкл. и като външни оценители на проектни предложения, кандидатстващи за финансиране към други стратегии за ВОМР.

Въпрос: 3. През 2021 г. е изготвена Стратегия за МИГ за период 2023-2027г., но сега е необходимо да се актуализира. Трябва ли да се направят нови консултации, обсъждания, информационни срещи и др. със заинтересованите страни от територията на бъдещото ѝ прилагане? Трябва ли да се направят нови проучвания и анализи на територията, изготвени при подготовката на актуализираната стратегия за ВОМР?

Отговор: По отношение на проучванията и анализите, следва да имате предвид, че УО на СПРЗСР ще приеме информация до края на 2021 г., при условие, че в анализите са изведени тенденции на данните, от които могат да се направят изводи за съответната територия. По отношение на необходимостта от повторно съгласуване на стратегията за ВОМР, становището на УО на СПРЗСР е, че когато е необходимо (при извършване на промени в съдържанието на стратегията) следва да се проведат нови обсъждания със заинтересованите страни и местната общност. По преценка на МИГ може да се актуализират проучванията и анализите, като в такъв случай следва промените да се отразят в стратегията и да се съгласуват с местната общност.

I. Въпрос от galinababeva@abv.bg, получен в раздел „Разяснения по процедурата“ в ИСУН на 27.02.2025 г. Одобрен с доклад на Ръководителя на УО на СПРЗСР № 93-1211/07.03.2025 г.

Въпрос: Моля във връзка с т. 15 от раздел 24 на условията за кандидатстване, да уточните какъв е минималния изискуем брой на проведените обществени обсъждания и следва ли да са проведени всички изброени в точката събития - обучения, срещи, семинари, конференции, при положение, че кандидатстващата МИГ не е изпълнявала проект за техническа помощ.

Отговор: В т. 15 от раздел 24 на условията за кандидатстване (УК) не е предвиден минимален изискуем брой проведени обществени обсъждания. Броят на събитията и представителността на участниците в тях следва да бъде съобразен на местно ниво така, че да позволява постигане на максимална публичност и прозрачност на процеса на консултиране и обсъждане с населението на територията. Приложените документи за проведено обществено обсъждане следва да доказват консултиране на проекта на стратегия за ВОМР със заинтересованите страни и тяхната представителност в процеса на разработването на стратегията, включително участието на уязвимите групи и малцинства (когато е приложимо). Посочените в по т. 15 от раздел 24 на УК събития са примерни и са изброени за улеснение на кандидатите. Тези мероприятия и изискуемите документи за тяхното провеждане ще послужат за доказване на проведените обществени обсъждания, като не се изисква задължително провеждане на всеки от тези видове, стига да е спазено

условието за консултиране, както и изискването за съдържанието на списъците на присъстващите участници в тези мероприятия.

В допълнение, горепосочените документи ще бъдат взети предвид и при извършване на техническа оценка на стратегията за ВОМР по критерий „Оценка на участието на местната общност в процеса на разработване и съгласуване на стратегията“.

С уважение,

17.3.2025 г.

X

Елена Иванова
Директор на дирекция "Развитие на селск...
Signed by: Elena Angelova Ivanova